

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. V. Utrùm sponsalia clandestina jure novo sint irrita, & quomodo transeant in matrimonium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. V.

*Virum sponsalia clandestina jure
novo sint irrita, & quomodo tran-
seant in matrimonium?*

fuorum patrimonio, vel si utraque pars ar-
rhas dedit alteri, injustè restitens suas
perdat, & acceptas restituere teneatur:
pœna autem propriè dicta, quæ consi-
stit in proprio peculio, seu patrimonio
v. g. imminuendo, solvenda per eum,
qui fidem culpabiliter non servat, utro-
que jure nulla est. *L. Mulier 5. §. fin. Cod.
de sponsali. & c. Gemma 29. h. t.* sive per
ipsum sponsos, sive per consanguineos
sit adjecta, ita ut probabile sit, sponsos
inducendos ad contractum matrimonij,
ob reverentiam scilicet consanguineo-
rum, & ob metum, ne consanguinei
pœnam solvere teneantur, quæ ratio,
cum non urgeat contra omnino extra-
neos, hinc ab his solvenda pœna, spon-
salibus adjecta, non reprobatur; sicuti
nec reprobatur lucrum amittendum ab
alio adjectum, si cum hoc, vel illo
non contraxerit, quia talis lucri amissio
non tam vera pœna est, per quam im-
minuitur patrimonio, quod de facto
obtinetur, quàm invitatio certum ma-
trimonium. Cur autem arrhæ licitæ
sint in contractu sponsalium, non autem
pœna propriè dicta, difficile quidem
est, disparitatem assignare, probabili-
ter tamen dicitur, quod arrhæ plerum-
que non in tanta quantitate consistant,
in qua pœnæ, & consequenter non tam
difficilis sit earum amissio, quàm pœnæ
solutio, & quod facilius illæ jam datæ
negligantur, quàm ut patrimonio de
novo imminuatur, quod fieret per solu-
tam pœnam.

QUOD sponsalia clam etiam contra-
cta, sine testibus & Patocho va-
lida sint, & per se loquendo etiam licite
ta, dictum superius, & docent com-
muniter omnes, neque enim decretum
Tridentini, clandestina matrimonia an-
nullantis, extendendum est ultra ca-
sum expressum, cum sit correctorium
juris communis, & consequenter stri-
ctæ explanationis, & quamvis prohibitio
absolutè matrimonio, etiam ea prohi-
beantur, per quæ ad matrimonium per-
veniri solet, non tamen hæc prohiben-
tur, si matrimonium tantum certo no-
do contrahendum prohibeatur; quod
tamen decenter non fiant clandestina ta-
lis sine testibus sponsalia, faciliè conce-
ditur.

Transseunt quidem de jure antiquo
Canonico hæc sponsalia, etiam clam
contracta, in matrimonium, per secu-
tam copulam carnalem, *o. veniens 15. &
o. Is qui 30. h. t.* eo quod Ecclesia con-
sensum conjugalem in tali copula præ-
sumat ad evitandum peccatum. Ho-
die tamen in locis, ubi Tridentini con-
stitutio annullantis matrimonia clande-
stina, legitimè recepta est, non habent
locum hæc matrimonia præsumpta, ne-
que transeunt sponsalia in matrimonium
per solam talem carnalem copulam.

☞(o)5☞

☞S* *S☞

Nnn n a

§. VI.

§. VI.

De impedimento publicæ honestatis, proveniente ex sponsalibus de futuro.

Impedimentum publicæ honestatis est quaedam quasi affinitas, aut propinquitas jure Ecclesiastico introducta, proveniens ex sponsalibus de futuro: ob publicans morum honestatem, hac scilicet exigente, ne cum consanguineis matrimonium contrahere possit, qui cum aliqua ex consanguineis sponsalia jam contraxerat, ita ut hoc publicæ honestatis impedimentum etiam ille contrahat, qui major septennio cum puella proximâ septennio, in qua malitia supplet ætatem, sponsalia de futuro contrahit. *c. 7. n. 3. h. t.* hoc autem impedimentum publicæ honestatis de jure antiquo quidem Decretalium ad quartum usque gradum se extendebat, & oriebatur non tantum ex sponsalibus validis, sed etiam invalidis, modò non invalida fuerint ex defectu consensus, & pura illa fuerint, ac certa, cum determinata persona; vel si conditionalia fuerint, fuerit tamen conditio jam impleta. *c. Ex sponsalibus unico h. t. in 6.* per Concil. tamen Trident. *sess. 24. c. 3. de reformat.* multa correctâ fuerunt, ita ut hodie hoc impedimentum non oriatur, nisi ex sponsalibus validis, & non extendatur ultra primum gradum consanguinitatis, tam in linea rectâ; quam laterali; ne nimirum scilicet ob impedimenta dirimentia, restringatur matrimoniorum valor.

SECTIO II.

De dissolutione sponsalium.

§. I.

Ob quas causas dissolvi possunt sponsalia de futuro?

Primò dissolvi possunt sponsalia per liberum mutuo, & libero consentium consentu, per quod etiam in aliqua nascitur, per eadem etiam (inter paribus) dissolvitur *cap. 1. de reg. juris* quamvis juramento firmata sint sponsalia talia, juramentum etiam promissorium, appositum contra conditionem accessorium, sequitur eorum naturam & conditiones. *c. quædam de iur. de jure jurand.* Secundò solvi possunt sponsalia lapsu temporis ad matrimonium contrahendum præfixi. *c. si in h. t.* Si tamen ad finiendam obligationem tempus præfixum sit, quo in casu illi liberè rescilire potest à talibus sponsalibus, per quem non stetit, quomodo matrimonium intra præfixum tempus contraheretur, uti colligitur ex *c. in 22. h. t.* Tertio solvuntur sponsalia discessum in longinquas terras *cap. 1. g. sine licentia sponsæ, vel longam illius absentiam, ita ut nulla spes sit breviter redituri, c. De illis s. h. t. cò quodlibet discedens videatur renuntiare sponsalibus; quòd si tamen in propinquo haberet, monendus, & requirendus ad reditu videretur, prout etiam expectari deberet, si negotiorum tantum casus*